

dr hab. Włodzimierz Wysoczański, prof. UW
Uniwersytet Wrocławski

Recenzja
dorobku naukowego dr Doroty Pazio-Wlazłowskiej
w postępowaniu habilitacyjnym
w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo

Sylwetka Habilitantki

Pani dr Dorota Pazio-Wlazłowska pracuje w Instytucie Sławistyki Polskiej Akademii Nauk (zatrudnienie od 15.11.2010, aktualnie na stanowisku adiunkta; w okresie 1.08.2011–31.07.2019 pełniła funkcję zastępcy dyrektora Instytutu ds. ogólnych). W przebiegu pracy zawodowej (od 1993 do 2011 r.) są też następujące miejsca zatrudnienia i stanowiska: asystenta w Instytucie Rusycystyki na Wydziale Rusycystyki i Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego, specjalisty w Ośrodku Studiów Wschodnich w Warszawie, wykładowcy we „Wszecnicy Polskiej” Szkoły Wyższej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Warszawie oraz praca w Fundacji Ośrodka KARTA w Warszawa.

Wraz z informacją o dotychczasowym zatrudnieniu, a ściślej – wzmianką o bogatym doświadczeniu zawodowym dr Doroty Pazio-Wlazłowskiej, trzeba też przynajmniej zasygnalizować wykształcenie Habilitantki (uzyskanie tytułu zawodowego magistra w zakresie filologii rosyjskiej na Uniwersytecie Warszawskim, uzyskanie w 2008 r. stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa na podstawie rozprawy doktorskiej „Obraz sfery sacrum w rosyjskim jednojęzycznym słowniku objaśniającym” na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, uzyskanie dyplomu w Podyplomowym Studium Humanistycznym Instytutu Badań Literackich PAN i dyplomu w zakresie „Zarządzanie projektami badawczymi i pracami rozwojowymi” na Studiach Podyplomowych w Wyższej Szkole Ekonomii i Innowacji w Lublinie), a także wielostronne podnoszenie kwalifikacji na licznych kursach i szkoleniach (m.in. z zakresu prawa autorskiego, ochrony własności intelektualnej, redakcji merytorycznej tekstu, zasad redagowania i wydawania czasopism naukowych, dostępu do informacji publicznej, prowadzenia BIP, humanistyki cyfrowej, cyfryzacji zasobów bibliotek i archiwów).

W świetle dokumentacji w niniejszym postępowaniu habilitacyjnym dr Dorota Pazio-Wlazłowska nie ubiegała się dotychczas o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Informacja o obowiązujących przepisach

Podstawę dokonywanej oceny stanowi art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2022 r., poz. 574).

Oceniane osiągnięcia naukowe

Ocenie podlega osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się w niniejszym postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo, tj. monografia naukowa: *Церковь в кругу ценностей: семья,*

традиция, патриотизм (по материалам интернет-портала «Российской газеты»), Warszawa: Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk 2021, seria „Prace Slawistyczne. Slavica” 153, ss. 246, e-ISBN 978-83-66369-46-7, ISBN (druk) 978-83-66369-47-4, handle: <https://hdl.handle.net/20.500.12528/1937>, a także pozostałe osiągnięcia naukowe stanowiące aktywność naukową po uzyskaniu stopnia naukowego doktora (czynione niekiedy odniesienia do okresu wcześniejszego służą unaocznieniu kontynuacji danych przedsięwzięć lub wzmocnieniu ich wagi).

Dorobek publikacyjny dr Doroty Pazio-Wlazłowskiej obejmuje (80 prac, w tym 66 prac opublikowanych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora): 1 monografię (opublikowaną po uzyskaniu stopnia naukowego doktora); 46 rozdziałów w monografiach naukowych, w tym 38 rozdziałów opublikowanych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora; 25 artykułów w czasopismach naukowych, w tym 20 artykułów opublikowanych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora; 8 recenzji naukowych, w tym 7 recenzji opublikowanych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Spośród prac naukowych opublikowanych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora 4 rozdziały w monografiach naukowych oraz 4 artykuły w czasopismach napisane zostały we współautorstwie, przy czym znanstwo Habilitantki podejmowanej w nich problematyki oraz zastosowanych podejść badawczych pozwala z pełnym przekonaniem sądzić, że Jej rola w powstawaniu tych współautorskich prac była doniosła. Artykuły D. Pazio-Wlazłowskiej opublikowane zostały w wielu czasopismach krajowych i zagranicznych, z których trzeba wymienić m.in.: „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej”, „Stylistyka”, „Język. Religia. Tożsamość”, „Porównania”, „Etnolingwistyka. Problemy Języka i Kultury”, „Русин”. Wskaźniki naukometryczne przedstawiają się następująco: liczba cytowań publikacji wynosi 7, w tym 2 autocytowania (według Google Scholar); indeks Hirscha – 2 (według Google Scholar); liczba punktów MNiSW – 982 (dane na podstawie informacji zawartych w *Wykazie osiągnięć naukowych* i w *Autoreferacie*).

Ocena wskazanego przez kandydata osiągnięcia naukowego

Monografia *Церковь в кругу ценностей: семья, традиция, патриотизм (по материалам интернет-портала «Российской газеты»)* jest – ujmując najkrócej – opracowaniem niewątpliwie wartościowym poznawczo i badawczo, ze wszech miar rzetelnym metodologicznie, bezsprzecznie solidnym pod względem rozwiązań i wykonania oraz bez wątplenia przydatnym.

Rzeczywiście, o ewidentnej wartości płaszczyzny merytoryczno-badawczej świadczy wiele istotnych w wymiarze naukowym kwestii. Już samo przedłożenie problemu rosyjskiej aksjosfery z rozpatrzeniem w szczególności wartości autotelicznych jest znaczące, co więcej – przybiera jeszcze większej wagi, gdyż widziane jest w pełni zasadnie przez Autorkę monografii jako „jako klucz do rozumienia kultury” (*Autoreferat*, s. 2). Doniosłość tak nakreślonego zagadnienia udobitnia wyznaczenie religii, wierze i Cerkwi miejsca naczelnego w rosyjskiej aksjosferze, co – w kontekście oglądu wartości najwyższych w ogóle, a w odniesieniu do przeprowadzanego wykrycia i rozpatrzenia relacji, w jakie wchodzi one z innymi ważnymi wartościami w szczególności – jest bez wątplenia racjonalne, a zarazem ważne poznawczo. Takie ujęcie problemu wraz z ułożeniem – w oparciu o dokonane ustalenia z analizy dostępnych wyników badań socjologicznych i literatury przedmiotu – rodziny, tradycji i patriotyzmu „w kręgu” Cerkwii (por. zaakcentowanie w tytule pracy „*Церковь в кругу ценностей: семья, традиция, патриотизм*”), ściślej – powiązania

nadmienionych konceptów ze sobą, daje możliwość wysunięcia solidnej hipotezy głównej (która „закключается в утверждении наличия существенной связи, названной нами аксиологической корреляцией, между концептом церковь и концептами семья, традиция и патриотизм, которая находит свое лексическое воплощение в употреблении для выражения данных концептов определенного набора слов и словосочетаний”, s. 22), a nade wszystko pozwala na sformułowanie rzeczowego, konstruktywnego, poważnego, a przy tym wartościowego poznawczo celu pracy, którym „является исследование отношений между концептом церковь и другими ключевыми для россиян концептами, к которым мы – на основе доступных нам результатов социологических опросов, обзора литературы и учета межконцептуальных семантических соотношений – отнесли семью, традицию, патриотизм, и установление сети ценностных связей между ними, которую мы называем аксиологической корреляцией” (s. 12). Więcej, wytuzzone zamierzenie badawcze, tj. rozważania w perspektywie aksjologicznej nad relacjami między konceptem CERKIEW a utworzonym przez koncepty RODZINA, TRADYCJA i PATRIOTYZM konstruktem uznać trzeba za nowatorskie, bowiem – jak słusznie odnotowuje się w pracy – kwestia ta nie była jeszcze obiektem naukowych dociekań (por. „аксиологическая корреляция концептов до сих пор не была объектом внимания ученых”, s. 22). Nie można w tym miejscu nie wyjaskrawić jeszcze bardzo interesującego, a nade wszystko o wysokiej wartości dla podejmowanej problematyki materiału badawczego – tekstów pochodzących z wysokonakładowego dziennika «Российская газета» z lat 2011–2020 (wyekscerpowanych z portalu internetowego gazety), dwuetapowego jego przygotowania (automatycznej selekcji na zapytanie „церковь” oraz wyboru tekstów, odnoszących się do przynajmniej jednej kategorii: rodziny, tradycji lub patriotyzmu), otrzymując ostatecznie zbiór 443 tekstów (por. „В результате отбора нами был составлен корпус объемом в 443 статьи”, s. 17). Uznanie zgromadzonego materiału za wartościowy poznawczo trzeba koniecznie uzupełnić stwierdzeniem, że utworzona baza materiałowa jest w pełni wystarczająca na potrzeby przeprowadzanych analiz, reprezentatywna zawartościowo, otwiera perspektywę wieloaspektowego oglądu wybranych konceptów, tj. СЕМЬЯ, ТРАДИЦИЯ i ПАТРИОТИЗМ, a w szczególności unaocznienia roli jednostek leksykalnych i udziału konkretnych wyrazów i związków wyrazowych oraz łączliwości leksykalnej w formowaniu danych obrazów, przekazywaniu odnośnych znaczeń, wywoływaniu określonych asocjacji.

Jak już wspomniano, pracę wyróżnia właściwy i dobrze podany aparat terminologiczno-pojęciowy i metodologiczny. Dowodzą tego znakomicie przywołania, rozstrzygnięcia, a zwłaszcza autorskie ustalenia definicyjne, np. rozumienia konceptu („В данной работе мы понимаем концепт как лингвоментальное образование, вербализованный культурный смысл”, s. 27). Zauważalna i zarazem zasługująca na uznanie jest staranność w objaśnianiu poszczególnych pojęć z dookreśleniem i doprecyzowaniem wszelkich aspektów i istotnych detali, por. np. prezentację wielokomponentowego konceptu ЦЕРКОВЬ (zob. s. 17–18). Prezentację najistotniejszych ze względu na podejmowaną problematykę pojęć, założeń, wskazań i ustaleń koncepcyjnych cechuje trafność i ścisłość (por. np. „В данной работе мы исходим, как уже упоминалось, из позиции среднестатистического носителя русского языка, пытаемся ее реконструировать, учитывая данные лексикографических трудов. Существенное значение для нас имеют три источника (толковые, тональные и ассоциативные словари русского языка), в которых зафиксированы интерпретация и

восприятие мира усредненным носителем русского языка”, s. 23; „Мы не стремимся к полной реконструкции рассматриваемых концептов. Нашей целью не является также отнесение их к определенной группе ценностей. Мы пытаемся, во-первых, установить сходные моменты в их структуре, и, во-вторых, ответить на вопрос, как они оцениваются носителями языка”, s. 12), oparcie w rzetelných dotychczasowych ustaleniach (por. np. „Принимая СЕМЬЮ как точку отсчета, мы, руководствуясь доступной литературой, социологическими опросами и межконцептуальными семантическими соотношениями, включили в диапазон нашего интереса ТРАДИЦИЮ и ПАТРИОТИЗМ – ценности, имеющие существенное значение для русской лингвокультуры”, s. 13), a także solidne uargumentowanie (por. np. „Говоря о структуре, необходимо заметить, что читатель не найдет в книге отдельной главы, посвященной концепту церковь, так как нашей целью является не реконструкция этого концепта, а выявление аксиологических корреляций между ним и другими значимыми для россиян концептами, к которым мы отнесли семью, традицию и патриотизм”, s. 29). Jak najbardziej adekwatny jest dobór i fachowe zastosowanie różnorodnych metod i zabiegów (a konkretnie: метод компонентного анализа, метод полевого анализа, сопоставительный анализ, анализ текстов, описательный метод, zob. s. 22–23), niemałoważne jest przy tym sięganie do najnowszych podejść metodologicznych (por. „фундаментальное значение для нас имеют последние достижения компьютерной лингвистики в области исследования сентимента”, s. 15). Wysoką rangę zaplecza badawczego zapewnia również reprezentatywna oraz – pomimo słusznego przyjętego ograniczenia formalnego do prac polskich i rosyjskich ze względu na bogactwo opracowań z zakresu poruszanej problematyki – bogata literatura (zob. *Цитуруемая литература*, s. 163–186). Zasygnalizowane wyżej kwestie i ustalenia wraz z pełnym spektrum przedstawionych w wprowadzeniu (*Введение*, s. 11–28) problemów stanowią porządną, klarowną i jak najbardziej satysfakcjonującą naświetloną platformę wyjściową do rozpatrzenia korelacji aksjologicznych konceptu ЦЕРКОВЬ. Prawidłową perspektywę i właściwy zakres tych badań zapewnia dobrze ustalona struktura pracy (*Введение*, s. 29), tj. właściwe rozmieszczenie podejmowanych zagadnień pod względem treściowo-logicznym, a przede wszystkim ściśle wypływające z charakteru ujęcia badanego zjawiska nadrzędnego w odniesieniu do przyjętego celu i przedmiotu badań, tak więc praca obejmuje dwa duże kręgi problemów, które ujmują na najwyższym hierarchicznie poziomie najszersze płaszczyzny ich ujęcia w trzech węzłowych rozdziałach. Pierwszy nurt problemowy obejmuje kluczowe problemy języka wartości (Глава I. *Язык и ценности*, s. 31–42), charakterystykę rosyjskiej aksjofery (Глава II. *Жизненные ценности россиян*, s. 43–59), stan badań nad uwzględnianymi konceptami (Глава II. *СЕМЬЯ, ПАТРИОТИЗМ и ТРАДИЦИЯ в концептосфере русского языка*, s. 61–81). W drugim nurcie problemowym następuje skonkretyzowanie i rozpatrzenie węzłowych zagadnień korelacji aksjologicznych na podstawie analizy zgromadzonego materiału, tj. prezentacja w poszczególnych rozdziałach każdego konceptu, analiza jego komponentów i asocjacji (Глава IV. *Семья*, s. 83–114; Глава V. *Традиция*, s. 115–142; Глава VI. *Патриотизм*, s. 143–154). Obudowanie – w najlepszym znaczeniu tego słowa – tych konstytutywnych sześciu rozdziałów stanowią ważne i obligatoryjne elementy struktury pracy: wspomniane wyżej wprowadzenie (*Введение*, s. 11–29), zakończenie (*Заключение*, s. 155–159), spis skrótów (*Список сокращений*, s. 161), zestawienie cytowanej literatury (*Цитуруемая литература*, s. 163–186; *Bibliography*

(*Transliteration*), s. 189–211), wykaz wykorzystanych słowników (*Словари*, s. 187; *Dictionaries (Transliteration)*, s. 212), wykaz źródeł (*Источники*, s. 213–243) oraz streszczenia w języku polskim (*O tomie. Abstrakt*, s. 245) i angielskim (*About the volume. Abstract*, s. 246) z dołączonymi słowami kluczowymi.

Niejednokrotnie podnoszoną już wartość poznawczą i wielorakie zalety pracy wzmacniają kapitalnie przybliżenia i wskazania problemowe oraz analiza materiału empirycznego w nadmienionych dwóch kręgach problemowych. Konkretyzując dokonane omówienia poszczególnych zagadnień w ramach pierwszego obszaru należy zauważyć, że – jak czytamy w pracy – „В главах I «Язык и ценности», II «Жизненные ценности россиян», а также III «Семья, патриотизм и традиция в концептосфере русского языка» мы обратим внимание лишь на некоторые моменты в понимании языка ценностей, которые имеют значение для наших рассуждений, не претендуя на их полный охват” (s. 16), wszelako na tym autorskim oświadczeniu poprzestać nie można, bowiem trzeba dodać, że poprzez te omówienia w pełni zrealizowane zostały wyznaczone zadania (tj. „рассмотреть концепции понимания ценности как предмета изучения лингвоаксиологии” oraz „выделить ключевые ценности русской аксиосферы путем анализа литературы вопроса, результатов социологических исследований, опросов общественного мнения, а также результатов микроопроса, проведенного нами среди специалистов-лингвоаксиологов”, s. 15), koniecznie należy też zauważyć wyrazistość i precyzję wyłożenia tych zagadnień, doskonale w nich rozeznanie, pozwalające na syntetyzowanie problemowe, a tym samym trzymanie się ściśle tego, co jest istotne dla późniejszego naświetlenia (tj. „концепты, ядрами которых являются выделенные нами ценности: семья, традиция и патриотизм”, s. 59), wreszcie trzeba odnotować bogactwo poruszonych i przybliżonych kwestii odnoszących się do istoty wartości, języka wartości, kluczowych wartości dla współczesnych Rosjan obecnych w rosyjskiej aksjosferze.

Uszczegóławiając zastosowane rozwiązania i dokonaną analizę materiałową w ramach drugiego obszaru, trzeba nadmienić autorskie oznajmienie: „Analizę przeprowadzam odwołując się do kategorii aspektu, deskryptora i asocjacji. Deskryptory konceptów wskazują na podstawie analizy aspektowej [...] Z kolei sentyment deskryptorów określam na podstawie danych słownika [...]” (*Autoreferat*, s. 6), jednakże i tym razem na przytoczonym autorskim oświadczeniu poprzestać nie można, bowiem również w tym przypadku trzeba uwydatnić, że poprzez dokonane zabiegi analityczno-opisowe w zupełności wypełnione zostały ustalone zadania (a mianowicie: выявить характерные черты ключевых ценностей; выделить компоненты рассматриваемых концептов, представленные в отобранном материале; проследить тональность экспонентов анализируемых концептов; выявить механизм и способы выстраивания аксиологической корреляции между анализируемыми концептами, s. 15), nieodzowne jest podkreślenie ewidentnie uwidaczniającej się dogłębności wieloaspektowego rozpoznania i zanalizowania wyselekcjonowanych tekstów oraz wielostronnego ich opisanie zgodnie z przyjętymi kryteriami. Analiza wykazuje niezbicie, że zorientowanie na charakterystyki aspektowe, deskryptorowe i asocjacyjne w ramach ustalonego zamierzenia badawczego są bez wątpienia ważne. Ograniczając się w tym względzie chociażby tylko do wymiaru СЕМЬЯ, można niezawodnie uprawomocnić cenność wyników procesu poszukiwawczego, przedstawiając ujawnione dane w obrębie tych kategorii (aspekty: бытовой, психосоциальный, религиозный, социальный, аксиологический,

биологический; deskryptory: *многодетный, большой, поддерживать, отдавать себя друг другу, жить интересами друг друга, благополучный, порадоваться, пообщаться, любовь, счастье, верующий, религиозный, православный, прочный, крепкий, ценность, важность, важная роль, идеальная категория*; asocjacje: *отец, мать, родители, любовь* z konkretnymi aspektami w ich obrębie, np. *мать* – биологический аспект, социальный аспект, религиозный аспект, психосоциальный аспект, zob. s. 85–107). Ze wszech miar owocne są też uwidaczniające się w różnych domenach i kwestiach rezultaty całkiem udanej realizacji wszystkich pozostałych założeń i przedsięwzięć, w szczególności w zakresie poznawczej wartości kompleksowego zgłębienia, umożliwiającej wykrycie wielu prawidłowości w analizowanym obszarze, np. w odniesieniu do: dwóch obrazów – rodziny prawdziwej i rodziny typowej w ramach konceptu СЕМЬЯ (por. „Показательно, что в рассматриваемых текстах выделяются два образа семьи, первый из которых является желаемым, настоящим (какой семья должна быть), второй, в свою очередь, является его практической, временами искаженной реализацией (какова семья на самом деле)”, s. 83); obrazu prawdziwej rodziny (por. „В рассматриваемом материале основными для конструирования образа настоящей семьи являются следующие слова и выражения: *высшая ценность, многодетность, благополучие, любовь, счастье, вера, прочность, крепкость, помощь и поддержка, сохранение духовных / традиционных ценностей, передача традиции из поколения в поколение, воспитание детей*”, s. 113); wizerunku typowej rodziny (por. „Для характеристики типичной семьи важными являются: *кризис, развал, аборт*”, s. 113); neutralizowania negatywnej oceny typowej rodziny (por. „Следует, однако, отметить, что их негативная оценка снимается за счет входящих в этот же образ типичной семьи «спасательных» акций, позитивно оцениваемых и вызывающих положительные ассоциации, для характеристики которых ключевыми являются глаголы: *бороться с развалом семьи, защищать, спасти, противодействовать, помочь*”, s. 113); charakteryzowania tradycji (por. „В анализируемом нами материале слово *традиция* употребляется в первом зафиксированном в МАС значении. Существенными компонентами его семантики являются *преемственность и последовательность*”, s. 115; „В отобранных текстах традиция сочетается с прилагательными: *старая; университетская; культурная; семейная; духовная; национальная; церковная; православная; пасхальная; народная; христианская; дореволюционная; старинная; русская; древняя; религиозная; литургическая; добрая*”, s. 115–116); kształtowania patriotyzmu (por. „Слово *патриотизм* в нашем материале употребляется с определениями *здоровый, христианский и естественный*, два из которых воспринимаются как нейтральные, одно оценивается позитивно”, s. 143; „как самые частотные ассоциаты патриотизма указаны: *патриот, родина, страна, человек, любовь*”, s. 144). Przywołanie wyżej – ograniczając się do kilku poświadczeń – istotnych efektów analizy uzupełnić trzeba odnotowaniem ustaleń dotyczących kardynalnej kwestii korelacji aksjologicznych uwzględnianych konceptów i ich komponentów (por. „Названные нами ценности – семья, традиция, патриотизм – это центры концептов, их ядра. Концептам, в свою очередь, свойственны аксиологические корреляции, понимаемые нами как ценностные связи, причем не только между концептами, образующими конструкт, но также между компонентами данного конструкта и компонентами других конструктов”, s. 157); poziomów realizowania się korelacja aksjologicznej (por.

„Аксиологическая корреляция реализуется на двух уровнях: во-первых, она относится к плану содержания концептов, т. е. ментальному уровню, во-вторых, – к плану выражения, т. е. конкретным языковым экспонентам концептов”, s. 157); roli oceny w aktualizacji korelacji (por. „Ключевыми для выявления аксиологических корреляций являются оценки, которые мы устанавливаем на основе данных, зафиксированных в толковых и тональных словарях”, s. 157).

Sformułowane na podstawie dokonanych ustaleń stwierdzenia dotyczące postrzegania CERKWI przez pryzmat RODZINY, związku zachodzącego między CERKWIĄ i TRADYCJĄ oraz ścisłych powiązań konceptów CERKIEW i PATRIOTYZM w perspektywie aksjologicznej (por. m.in. „Анализ, проведенный в главах IV–VI данной монографии, выявляет точки соприкосновения между концептами ЦЕРКОВЬ, СЕМЬЯ, ТРАДИЦИЯ и ПАТРИОТИЗМ”, s. 158), a także płynąca na tej podstawie supozycja, że wymienione koncepty – RODZINA, TRADYCJA, PATRIOTYZM – mają obszary wspólne, ich pola częściowo nakładają się, co daje podstawy do ujęcia ich w jeden konstrukt aksjologiczny, są już same w sobie cenne, w zupełności potwierdzają wysuniętą hipotezę o ścisłych powiązaniach konceptów spajanych korelacją aksjologiczną (por. „Полученные результаты подтверждают выдвинутую в начале исследования гипотезу. Проведенный анализ доказывает существование аксиологической корреляции между концептом церковь и концептами СЕМЬЯ, ТРАДИЦИЯ и ПАТРИОТИЗМ, которые перекликаются друг с другом”, s. 158), pozwalają przy tym wyciągnąć wiele wartościowych wniosków cząstkowych (zob. *Выводы*, s. 80–81, 112–114, 141–142, 154), jak też dokonać porządnie sformułowanego i zarazem istotnego podsumowania uogólniającego (zob. *Заключение*, s. 155–159), a nade wszystko dowodzą o przydatności przeprowadzonych dociekań, utwierdzają, że postawione w monografii cele zostały prawidłowo nakreślone i są niewątpliwie ważne naukowo, że podjęte ambitne zadania zostały doskonale wypełnione, że – wreszcie – wytyczony kierunek badań aspektu aksjologicznego relacji międzykonceptualnych (a w szczególności w rosyjskiej aksjosferze, a jeszcze ściślej – oglądu korelacji aksjologicznych konceptu ЦЕРКОВЬ), dodajmy jak najbardziej odpowiedni i racjonalny, nie był dotychczas przedmiotem refleksji badawczej, niezaprzeczenie poświadcza nowatorstwo tego opracowania w polskiej lingwistyce, toteż monografia wyznacza nową perspektywę rozpatrywania związków między konceptami i tym samym uwierzytelnia autorskie stwierdzenie o tym (por. „Данная работа, акцентируя аксиологическую перспективу, бросает новый свет на межконцептуальную связанность. Дальнейшие исследования с применением другого источника материала могли бы плодотворно продолжить рассмотрение этой проблематики”, s. 158–159).

Istotna aktywność naukowa

Aktywność naukową dr Doroty Pazio-Wlazłowskiej poświadczają osiągnięcia w wielu istotnych aspektach, ukazują one zarazem dobitnie godne podkreślenia bogactwo dokonań naukowo-badawczych, a nade wszystko ich niezaprzeczalną ważność i wysoki poziom.

Ze wszech miar godny odnotowania jest dorobek publikacyjny po uzyskaniu stopnia naukowego doktora obejmujący artykuły w czasopismach naukowych, rozdziały w monografiach naukowych oraz opublikowane recenzje prac naukowych (teksty drukowane były w Polsce oraz w Czechach, Rosji, Serbii, Ukrainie, Wielkiej Brytanii, na Białorusi, Litwie, Słowacji). Zainteresowania badawcze Habilitantki – jak sama zauważa – „koncentrują

się na zagadnieniach aksjolingwistycznych oraz na szeroko rozumianym języku religijnym”, z kolei „artykuły można podzielić na trzy główne grupy tematyczne: A. analizy konceptów: DOM, KOBIETA, RODZINA, BEZDOMNOŚĆ, PRACA, WIELKA WOJNA OJCZYŹNIANA, OTYŁOŚĆ; B. język doświadczenia religijnego; C. leksyka religijna w jednojęzycznych słownikach objaśniających” (*Autoreferat*, s. 11). Poświadczenie absolutnej trafności tej charakterystyki problemowej jest bezwarunkowo konieczne, jednakże w żadnym wypadku niewystarczające, bowiem wyakcentować trzeba jeszcze uwidaczniającą się już z wykazu badanych konceptów oraz tytułów prac bogatą różnorodność tematyczną, aktualność i ważność problemową, a dodatkowo na podstawie lektury tych tekstów – stwierdzić adekwatność stosowanych podejść metodologicznych, fachowość ich użycia, niezbitą umiejętność rozwiązań konkretnych kwestii, niebywałą staranność wykonania, a nade wszystko mierzoną wszystkimi tymi walorami niewątpliwą doniosłość tego pola badawczego oraz – jak się sądzi – jego niebagatelne znaczenie w nadmienionych wyżej kręgach rozważań aksjolingwistycznych oraz dociekań nad językiem religijnym. Mianowicie wyraźna jest płaszczyzna badań konceptów, w szczególności wyłożona w ośmiu artykułach rekonstrukcja konceptu DOM, rozpatrywana z różnych stanowisk, w szerokim kontekście, wielostronnie, a także przedstawienie sześciu innych konceptów (BEZDOMNOŚĆ, KOBIETA, RODZINA, PRACA, WIELKA WOJNA OJCZYŹNIANA, OTYŁOŚĆ) w kolejnych kilkunastu artykułach, odznaczająca się oryginalnością, rozmachem zakresowym, dogłębną penetracją problemowej, a nade wszystko przynosząca nowe i ważne ustalenia, istotne w badaniach konceptologicznych. Poważne miejsce zajmuje problematyka języka doświadczenia religijnego. W ogólnym nastawieniu na uchwycenie miejsca religii i wiary w rosyjskiej aksjosferze oraz ich recepcji w prasie rozpatrzone zostały interesujące i żywotne zagadnienia odnoszące się do dyskursu religijnego (przedstawienie w kolejności ukazywania się tekstów): „próba odpowiedzi na pytanie o obecność polskiego papieża w rosyjskich mediach i o sposób jego postrzegania” (s. 134; tu i dalej przytoczenia z artykułów i rozdziałów mają na celu udobitnienie zamiarów badawczych oraz pokazanie wyrazistości i precyzji ich sformułowania); prezentacja wybranych tytułów rosyjskiej prasy religijnej z wykazaniem „jak kształtuje się statystyka rosyjskiego rynku prasy? Jak przedstawia się na tym tle ilościowa charakterystyka wydawnictw konfesyjnych? (s. 196); „analiza zasobów prawosławnego runetu” (s. 90) ukazująca obecność Rosyjskiej Cerkwi prawosławnej w Internecie; rekonstrukcja „tekstowego obrazu beatyfikacji Jana Pawła II na podstawie artykułów zaczerpniętych z prasy rosyjskiej” (s. 98); „w niniejszych rozważaniach uwagę skoncentrujemy na problemach definicji języka religijnego na gruncie lingwistyki rosyjskiej, dla której – jak można wnioskować z dostępnej literatury przedmiotu – nie bez znaczenia pozostają dociekania polskich badaczy” (s. 20); rekonstrukcja obrazu kanonizacji Jana Pawła II „w czterech aspektach: medialnym, politycznym, gospodarczym i bytowym” „na podstawie tekstów wyekscerpowanych z ośmiu wysokonakładowych tytułów centralnych” (s. 167); rekonstrukcja „obrazu Cerkwi prawosławnej, jaki został utrwalony w wysokonakładowym dzienniku „Российская газета” (s. 345); próba scharakteryzowania jednej z inicjatyw – akcja „Мы – православные!” – promujących zaangażowanie religijne (s. 325–326). W problematyce religijnej mieści się ogląd: nowej leksyki, por.: „Стимулом для данного анализа стала попытка выяснить [...] значение слова *захожанин*, часто встречаемого нами в интернете, но не отмеченного популярными общедоступными толковыми словарями русского языка”, „выявление языкового образа концепта, также

ответ на вопрос о его восприятии носителями русского языка” (s. 91); „В данной работе рассматриваются появившиеся в православной среде в последние десятилетия прошлого века экспрессивные слова, употребляемые прихожанами с оттенком высокомерия для названия разных групп околоцерковных тодей” (s. 85); słownictwa religijnego nieobecnego w jednojęzycznych słownikach objaśniających, por.: „Целью данной статьи является проведение этнолингвистического анализа концепта новомученики РПЦ: выявление его языкового образа и попытка сформулировать его когнитивную дефиницию” (s. 134); „Niepowodzeniem zakończą się próby odszukania wyrazu *новомученик* w wielu popularnych słownikach objaśniających języka rosyjskiego” (s. 1), który jest przywoływany w związku z ujętowieniem pamięci w konkretnym odwołaniu – „*Бутовские новомученики* – nowi męczennicy z Butowa” (s. 3). Dobrze reprezentowane są dociekania nad leksyką religijną w jednojęzycznych słownikach objaśniających, a w szczególności: analizy definicji „leksyki należącej do pola «kościół, religia, wiara» w rosyjskich jednojęzycznych słownikach objaśniających” (s. 321), stawiając pytanie o ograniczenia języka w charakterystyce sfery *sacrum*; ogłęd leksyki religijnej w polskich i rosyjskich jednojęzycznych słownikach objaśniających, inaczej: „ciszy, wynikającej z braku możliwości pełnego poznania tego, co w istocie niepoznawalne, towarzyszy niekiedy milczenie świadome, które jest konsekwencją określonych decyzji”, toteż „Ten właśnie świadomy wymiar ciszy stanowi główny przedmiot naszego zainteresowania w kontekście jednojęzycznych słowników objaśniających” (s. 279); odpowiadając na pytania „Czy nazwy szat liturgicznych są głęboko zakorzenione w języku? Czy odnajdziemy je w słownikach objaśniających? Czy tworzone przez nie pole znaczeniowe jest precyzyjnie wyznaczone? Jak paramenty są definiowane w słownikach? Czy opracowania leksykograficzne różnią się ilością odnotowanych nazw szat liturgicznych? Jeśli tak, czy i gdzie należy szukać przyczyn rozbieżności? Czy można pokusić się o wskazanie cech wspólnych w prezentacji nazw paramentów w jednojęzycznych słownikach objaśniających języka polskiego i rosyjskiego?” – „analizując określenia szat liturgicznych odnotowane w wybranych, powszechnie dostępnych jednojęzycznych słownikach objaśniających, jakie ukazały się w Polsce i w Rosji po drugiej wojnie światowej” (s. 192–193); „refleksja nad tym, w jaki sposób w jednojęzycznych słownikach objaśniających prezentowana jest leksyka konfesyjna, bezspornie odgrywająca istotną rolę w procesie kształtowania tożsamości narodowej i współdefiniująca kanon wartości moralnych” (s. 359).

Nie można pominąć będących w dorobku publikacyjnym po uzyskaniu stopnia doktora siedmiu recenzji prac naukowych (dwie ukazały się w Polsce, a pięć – zagranicą).

Niepoślednie znaczenie w aktywności naukowej ma udział dr D. Pazio-Wlazłowskiej w redakcjach naukowych monografii: współredaktora naukowego dziesięciu tomów zbiorowych, z których osiem ukazało się w Polsce (w wydawnictwie Instytutu Sławistyki PAN i Wydawnictwie UMCS), a dwa zostały opublikowane w Wielkiej Brytanii (por. *Wykaz osiągnięć naukowych*, s. 5–6).

Bogato reprezentowana i ważna jest aktywność Habilitantki po uzyskaniu stopnia doktora w obszarze wystąpień na konferencjach naukowych (65 wygłoszonych referatów). Dotyczy to udziału w licznych konferencjach w Polsce (45; w Częstochowie, Głogowie, Grzybowie, Krakowie, Lublinie, Nałęczowie, Opolu, Pelplinie, Pile, Piotrkowie Trybunalskim, Poznaniu, Puławach, Spale, Supraślu, Szczecinie, Toruniu, Warszawie, Zielonej Górze) oraz w wielu

konferencjach zagranicznych (20; w Belgradzie, Czerniowcach, Jekaterynburgu, Moskwie, Nitrze, Nowym Sadzie, Ołomuńcu, Ostrawie, Pradze, Tomsku, Wilnie).

Ważkim rodzajem aktywności naukowej dr D. Pazio-Wlazłowskiej jest uczestniczenie w komitetach organizacyjnych, programowych i naukowych konferencji: organizatora konferencji międzynarodowych (2 razy; *Wydarzenia – od traumy do euforii*, Warszawa, 2014, zorganizowanej w ramach obchodów 60-lecia Instytutu Slavistyki PAN; *Jedność w różnorodności. Wokół słowiańskiej aksjosphery*, EUROJOS XIV, Nałęczów, 2018); współorganizatora konferencji międzynarodowych (6 razy; z cyklu „Konstrukcje i destrukcje tożsamości”: *Wartości w świecie słowiańskim*, Warszawa, 2013 oraz *Granice stare i nowe*, Warszawa, 2014; *Język i wartości. Aktualne problemy „Leksykonu aksjologicznego Słowian i ich sąsiadów”*, Moskwa, 2017; III Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa z cyklu „Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej” *Dusza w doczesności – dusza w nieskończoności*, Warszawa, 2021; I Międzynarodowy Kongres Etnolingwistyczny. *Etnolingwistyka – bilans dyscypliny: stan badań, metody i postulaty badawcze*, Lublin, 2021; *Язык и религия*, Jekaterynburg, 2021); członka komitetu naukowego konferencji (1 raz; *Лексикографуја и лексикологија у светлу актуелних проблема*, Belgrad, 2020); członka komitetu programowego (1 raz; *Аксиологические аспекты современных филологических исследований*, Jekaterynburg, 2021; co do szczegółów zob. *Wykaz osiągnięć naukowych*, s. 20–22).

Poważny merytorycznie obszar w aktywności naukowo-badawczej Habilitantki wyznacza udział w zespołach badawczych po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych: kierowanie tematem statutowym (*Stereotyp religii we współczesnym języku rosyjskim*, okres: od 2012 do 2021 roku); wykonawca w projekcie (*Metody analizy językowego obrazu świata (JOS) w kontekście badań porównawczych*, okres realizacji: 2012–2015; *Wartości w świecie słowiańskim*, 2013; *Granice stare i nowe*, 2014; *Wydarzenia – od traumy do euforii*, 2014; III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „*Dusza w doczesności – dusza w nieskończoności*”, okres realizacji 2021–2022; I Międzynarodowy Kongres Etnolingwistyczny. *Etnolingwistyka – bilans dyscypliny: stan badań, metody i postulaty badawcze*, okres realizacji 2021–2022); uczestnictwo w realizacji tematu statutowego (*Sławiści polscy i zagraniczni: badania archiwalne i opracowania dorobku*, od 2015).

W aktywności naukowej dr Doroty Pazio-Wlazłowskiej zauważalne jest członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach naukowych: członka Rady Fundacji Slavistycznej, od 2013 roku; członka Komisji Języka Religijnego przy Międzynarodowym Komitecie Slavistów, od 2016 roku; członka Komisji Etnolingwistycznej przy Międzynarodowym Komitecie Slavistów, od 2017 roku; członka Komisji Etnolingwistycznej Komitetu Językoznawstwa PAN, od 2020 roku.

W aktywności naukowej ważne są odbyte przez D. Pazio-Wlazłowską staże w instytucjach naukowych (4 pobyty badawcze): w Instytucie Słowianoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk, Moskwa, 23 września – 1 października 2013; w Instytucie Języka Serbskiego Serbskiej Akademii Nauk i Sztuk, Belgrad, 14–20 listopada 2017; Belgrad, 19–27 sierpnia 2018; Belgrad, 5–11 października 2019.

Odnotać też trzeba prowadzenie przez Habilitantkę obrad plenarnych na konferencjach krajowych (4) oraz prowadzenie obrad sekcji na konferencjach krajowych i zagranicznych (15).

Zauważalne jest członkostwo dr Doroty Pazio-Wlazłowskiej w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism, a konkretnie: członka rady redakcyjnej czasopisma „Славянский мир в третьем тысячелетии” (od 2015 r.); członka kolegium redakcyjnego czasopisma „Conversatoria Linguistica” (od 2021 r.).

W wielostronną aktywność naukową wpisuje się jeszcze recenzowanie prac naukowych: autoreferatu pracy doktorskiej (1), artykułów złożonych do czasopism polskich i zagranicznych (6), tekstów złożonych do tomów (5).

Do osiągnięć Habilitantki zaliczyć trzeba uczestnictwo w programach europejskich i innych programach międzynarodowych po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych: kierownika projektu (*Międzynarodowa konferencja naukowa: Jedność w różnorodności. Wokół słowiańskiej aksjofery. EUROJOS XIV*, okres realizacji: 2018–2019); członka międzynarodowego projektu badawczego (EUROJOS – *Językowo-kulturowy obraz świata Słowian i ich sąsiadów na tle porównawczym*, od 2009); koordynatora tematu badawczego (polski koordynator polsko-rosyjskiego tematu badawczego pt. „*Sacrum*” *we współczesnym języku rosyjskim na tle porównawczym*, w latach 2011–2013; polski koordynator polsko-serbskiego tematu badawczego pt. *Kluczowe pojęcia serbskiej i polskiej aksjofery w perspektywie ogólnosłowiańskiej*, w latach 2017–2020). Z okresu przed doktoratem wzmiankować trzeba o uczestnictwie (w latach 2002–2003) w międzynarodowym projekcie dokumentacyjnym *Mauthausen Survivors Documentation Project*, który był prowadzony przez Uniwersytet Wiedeński.

Odnotować należy uczestnictwo Habilitantki w zespołach oceniających w konkursach, a mianowicie: funkcję członka zespołu oceniającego w edycjach VI, VII, XIII i XV konkursów historycznych dla młodzieży „Historia Bliska”.

Dodać jeszcze trzeba pełnią (od kwietnia 2019 r.) przez dr Dorotę Pazio-Wlazłowską funkcję sekretarza Rady Naukowej Konwersatorium EUROJOS.

Reasumując, aktywność naukowa dr Doroty Pazio-Wlazłowskiej jest bogata i wielostronna pod względem aspektów czynności naukowej, stanowi ważny dorobek w podejmowanych obszarach badań i działalności, a wraz ze wskazanymi wyżej bezspornymi zaletami merytorycznymi, koncepcyjnymi i wykonawczymi monografii „Церковь в кругу ценностей: семья, традиция, патриотизм (по материалам интернет-портала «Российской газеты»)”, w całości odznacza się wyraziście wysokim poziomem dojrzałości badawczej, jest bardzo wartościowa i ważna naukowo, jest niezaprzeczenie istotna i znacząca dla językoznawstwa.

Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne i popularyzujące naukę

Wśród różnorodnych dokonań dr Doroty Pazio-Wlazłowskiej są też osiągnięcia dydaktyczne. Odnotować trzeba prowadzenie zajęć dydaktycznych: na poziomie kształcenia wyższego, a konkretnie w latach 2008–2021 we „Wszechnicy Polskiej” Szkole Wyższej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Warszawie, podkreślając poziomy kształcenia (studia I i II stopnia), wielość prowadzonych przedmiotów, różnorodny charakter i formy zajęć (także seminarium dyplomowego), powstałe pod kierunkiem Habilitantki prace licencjackie, bycie recenzentem prac licencjackich i magisterskich (wspomnieć tu trzeba o prowadzonych zajęciach także wcześniej – przed uzyskaniem stopnia doktora, tj. w latach 1993–1996 w Instytucie Rusycystyki na Wydziale Rusycystyki i Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu

Warszawskiego na studiach magisterskich); na poziomie kształcenia doktoranckiego, a mianowicie warsztatów dla doktorantów (w roku akademickim 2019/2020 w Studium Doktoranckim Instytutu Slawistyki PAN (*Umiejętności akademickie i specjalistyczne: „Aspekty prawne i etyka badań”*)) oraz w latach 2019–2021 w Szkole Doktorskiej Anthropos Instytutów Polskiej Akademii Nauk); sprawowanie opieki naukowej nad doktorantami Instytutu Slawistyki PAN (dwoma w roku akademickim 2012/2013, jednym – w latach 2011/2012 i 2013/2014).

Bogaty i różnorodny pod względem obowiązków jest obszar osiągnięć organizacyjnych dr Doroty Pazio-Wlazłowskiej. Mieszczą się tu stanowiska i funkcje w Instytucie Slawistyki Polskiej Akademii Nauk: funkcja zastępcy dyrektora ds. ogólnych (od 2011 do 2019 roku); członka Komisji Dyscyplinarnej (od 27 stycznia 2020 r.); przewodniczącej Komisji Socjalnej (od 4 stycznia 2022 r.); członka Komisji Rekrutacyjnej na Studia Doktoranckie w Instytucie Slawistyki PAN (w roku akad. 2012/2013 i 2015/2016); członka Komisji Rekrutacyjnej do Szkoły Doktorskiej Anthropos Instytutów Polskiej Akademii Nauk (w roku akad. 2020/2021); członka komitetu organizacyjnego obchodów jubileuszu 60-lecia Instytutu Slawistyki PAN, koordynując działania o charakterze popularnonaukowym, m.in. cykl spotkań „Biesiada słowiańska” (w latach 2013–2014).

Odrębnie zaznaczyć trzeba niezwykle bogatą w zakresie organizacyjnym działalność w Fundacji Ośrodka KARTA (w okresie 1.05.1998–28.02.2011, a więc rozpoczętą jeszcze przed uzyskaniem stopnia doktora): koordynatora (przez wiele lat) programu dokumentacyjno-badawczego „Wspólne Miejsce – Europa Wschodnia”; koordynatora prac dziesięcioosobowego międzynarodowego zespołu redaktorów i tłumaczy pracujących nad tomem *Karta. Восточная Европа в XX веке. Избранные тексты из польского ежеквартального журнала «Карта»*; koordynatora działu zadań zleconych; organizacja prac trzyosobowego zespołu pracowników stałych oraz grupy współpracowników; koordynacja prac siedemnastoosobowego zespołu autorów tekstów IV tomu publikacji *Opozycja w PRL. Słownik biograficzny 1956–89*. Wymienić należy też funkcje: sekretarza międzynarodowego konwersatorium EUROJOS (od 3 czerwca 2013 r.); sekretarza Rady Naukowej Konwersatorium EUROJOS (od 15 kwietnia 2019); jednego z sekretarzy afiliowanego przy Instytucie Slawistyki PAN, Instytucie Filologii Polskiej UMCS oraz przy Komisji Etnolingwistycznej przy Międzynarodowym Komitecie Slawistów Projektu badawczego EUROJOS – Językowo-kulturowy obraz świata Słowian i ich sąsiadów na tle porównawczym. Do ważnych osiągnięć zaliczyć trzeba organizowanie (2 razy) lub współorganizowanie (6 razy) ośmiu międzynarodowych konferencji naukowych: dwóch zagranicą (w Moskwie, 30–31 maja 2017 i w Jekaterynburgu, 15–17 września 2021) oraz sześciu w Polsce (Warszawa, 22–23 kwietnia 2013; Warszawa, 12–13 maja 2014; Warszawa, 29–30 września 2014; Nałęczów, 11–13 września; Lublin, 20–24 czerwca 2021), pełniąc funkcje: przewodniczącej komitetu organizacyjnego – 2 razy; głównego organizatora ze strony polskiej delegacji – 1 raz; kierownika projektu, członka komitetu organizacyjnego – 1 raz; członka komitetu organizacyjnego – 4 razy (zob. wyszczególnienia liczby uczestników, liczby wygłoszonych referatów i inne dane w *Wykazie osiągnięć naukowych*, s. 20–22).

Bardzo bogate i różnorodne są osiągnięcia popularyzujące naukę. Już samo wymienienie form tej działalności bez ich uszczegóławiania pozwala uzmysłowić sobie iście imponujący i ważny zakres aktywności, a mianowicie: zaangażowanie w ramach prowadzonego przez

Ośrodek KARTA popularyzowania historii poprzez projekty, rozbudowane prezentacje, portale internetowe, organizację konkursów historycznych, a także udział w działalności wydawniczej KARTY; udział w popularyzacji wiedzy o powoływaniu i funkcjonowaniu archiwów społecznych (rzecznikiem tego środowiska był Ośrodek KARTA); jako członek zespołu oceniającego w konkretnych edycjach konkursów historycznych dla młodzieży „Historia Bliska”; aktywna współpraca z platformą publikacji projektów edukacyjnych *Uczyć się z historii. Doświadczenie totalitaryzmów XX wieku*; praca na potrzeby projektu „Karta z Polakami na Wschodzie”; współpraca z Archiwum Historii Mówionej; prowadzenie dyskusji panelowe i spotkań promocyjnych, m.in. spotkanie promocyjne rocznika „Colloquia Humanistica”; IV spotkanie z cyklu „Biesiada słowiańska”; organizowanie innych spotkań; wygłoszone wykłady: na trzech otwartych zebraniach naukowych Zakładu Językoznawstwa w Instytucie Slawistyki PAN; na XXI Festiwalu Nauki; w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie (na zaproszenie realizatorów grantu NCN “From Enemy of the People to New Martyr”).

Aktywność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzująca naukę dr Doroty Pazio-Wlazłowskiej jest wielostronna i bez wątpienia ważna.

Konkluzja

Oceniając bardzo wysoko bogate osiągnięcia naukowe dr Doroty Pazio-Wlazłowskiej, podkreślając rzetelny warsztat badawczy, dojrzałość naukową, bardzo dużą i istotną aktywność w wielu wskazanych wyżej obszarach działalności naukowej, w tym w szczególności oceniając jednoznacznie aprobatywnie pod względem wartości naukowej oraz znaczenia w obszarze badań lingwistycznych monografię „Церковь в кругу ценностей: семья, традиция, патриотизм (по материалам интернет-портала «Российской газеты»)” z równoczesnym podkreśleniem jej nowatorskości, należy uznać, że dorobek Habilitantki w całości stanowi niewątpliwie znaczny wkład w rozwój językoznawstwa. Docenić trzeba też znaczące osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne i popularyzujące naukę.

Konkludując, jednoznacznie stwierdzam, że osiągnięcia naukowe Doroty Pazio-Wlazłowskiej w pełni spełniają wymagania określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2022 r., poz. 574), zatem z pełnym przekonaniem wnioskuję o nadanie Pani Dorocie Pazio-Wlazłowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.

Wrocław, 7 września 2022 r.

